पोलीस उपनिरीक्षक पूर्व परीक्षा - 2012

परीक्षा दि: 22 एप्रिल, 2012

Code : **ERM**

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET No. **249525**

प्रश्नपुस्तिका
सामान्य क्षमता चाचणी

वेळ : दीड तास

एकूण प्रश्न : **150**
एकूण गुण : **300**

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत **150** अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने लिहावा.**

परीक्षा-क्रमांक								

केंद्राची संकेताक्षरे — शेवटचा अंक

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता** नमूद करावा.

(4) अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".**

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

1. जर राम 100 पावले, 25 पावले प्रती मिनिट वेगाने चालला, 200 पावले, 50 पावले प्रती 30 सेकंद वेगाने चालला व 200 पावले, 1000 पावले प्रती अर्धा तास वेगाने चालला व त्याचे प्रत्येक पाऊल एक मीटरचे असेल तर तो अर्धा किलोमिटर अंतर किती वेळेत चालेल ?

(1) 8 मिनिट (2) 12 मिनिट
(3) 16 मिनिट (4) 20 मिनिट

If Ram covers 100 steps, at the rate of 25 steps per minute, 200 steps at 50 steps per 30 seconds and 200 steps at 1000 steps per half an hour and if his every step measures a meter how much time would he take to cover half a kilometer ?

(1) 8 minutes (2) 12 minutes
(3) 16 minutes (4) 20 minutes

2. एका व्यक्तीने 2,000 रुपयाचे कर्ज 4 हप्त्यांत परत केले व प्रत्येक हप्त्यांत त्या आधीच्या हप्त्यापेक्षा 50 रु. जास्त दिले, तर पहिला हप्ता किती रुपयाचा होता ?

(1) 375 (2) 425 (3) 475 (4) 525

A person borrowed a loan of Rs. 2,000 and paid back in 4 instalments. Each instalment is more than the previous instalment by 50 Rs. then what is the amount of first instalment he paid ?

(1) 375 (2) 425 (3) 475 (4) 525

3. एका संख्येची 7 पट व 4 पट यांची बेरीज 66 आहे तर त्या संख्येच्या तेव्हढ्याच पटीच्या संख्यांची वजाबाकी किती होईल ?

(1) 16 (2) 24 (3) 22 (4) 18

The sum of 7 times and 4 times of a given number is 66 then, what is the result if the second figure is subtracted (instead of adding) from the first ?

(1) 16 (2) 24 (3) 22 (4) 18

4. $0.004 \times 0.5 = ?$

(1) 0.00020 (2) 0.0020 (3) 0.0200 (4) 0.2000

$0.004 \times 0.5 = ?$

(1) 0.00020 (2) 0.0020 (3) 0.0200 (4) 0.2000

5. एका वर्गातील 40 विद्यार्थ्यांच्या वयाची सरासरी 10 वर्षे आहे. जर शिक्षकाचे वय विद्यार्थ्यांच्या वयात मिळविले तर सरासरी 11 येते. तर शिक्षकाचे वय किती ?

(1) 51 वर्षे (2) 50 वर्षे (3) 48 वर्षे (4) 45 वर्षे

In a class, the average age of 40 students is 10. If teacher's age is added to student's age, then the average becomes 11. What is the age of the teacher ?

(1) 51 Years (2) 50 Years (3) 48 Years (4) 45 Years

6. त्रिकोणाच्या दोन कोनांची मापे 62.6 अंश आणि 56.7 अंश आहेत. तर त्याच्या तिसऱ्या कोनाचे माप किती ?

(1) 118.3 अंश (2) 14.3 अंश (3) 60.7 अंश (4) यापैकी नाही

Two angles of a triangle are 62.6° and 56.7° then what is the third angle of the triangle ?

(1) 118.3° (2) 14.3° (3) 60.7° (4) None of the above

---

7. $(15-2)^2 = ?$

(1) 221 (2) 169 (3) 13 (4) यापैकी नाही

$(15-2)^2 = ?$

(1) 221 (2) 169 (3) 13 (4) None of the above

---

8. 80 या संख्येचे चार भाग असे पाडा की पहिल्यामध्ये 3 मिळविले, दुसऱ्यामधून 3 वजा केले. तिसऱ्याला 3 ने गुणले व चौथ्याला 3 ने भागले तरी सर्व उत्तरे समान येतात. या चार भागांपैकी सर्वात लहान भाग 5 आहे तर सर्वात मोठा भाग किती असेल ?

(1) 45 (2) 50 (3) 55 (4) 60

The number 80 is divided into four so that if 3 is added to the first, 3 is subtracted from the second, the third is multiplied by 3 and the fourth is divided by 3 all give the same value. The lowest number is 5, what is the highest number ?

(1) 45 (2) 50 (3) 55 (4) 60

---

9. एक सरळ असलेला महामार्ग एक 50 मी. उंच मनोऱ्याच्या तळाकडे जातो. जर मनोऱ्याच्या वरच्या टोकापासून महामार्गावरील दोन मोटारींकडे पाहण्याचे अवनत कोन 30° आणि 60° मापाचे आहेत. तर त्या दोन मोटारींमधील अंतर ________ मीटर असेल.

(1) $\frac{100\sqrt{3}}{3}$ (2) $\frac{100}{3}$ (3) $\frac{300}{\sqrt{3}}$ (4) $\frac{300\sqrt{3}}{3}$

A straight highway leads to the base of a 50 meter tall tower. From the top of the tower, if the angles of depression of two cars on the road are 30° and 60°, then the distance between the two cars is ________ m.

(1) $\frac{100\sqrt{3}}{3}$ (2) $\frac{100}{3}$ (3) $\frac{300}{\sqrt{3}}$ (4) $\frac{300\sqrt{3}}{3}$

---

10. खालीलपैकी कोणती संख्या पूर्ण वर्ग आहे ?

(1) 6242 (2) 6248 (3) 6241 (4) 6243

Which of the following numbers is a perfect square ?

(1) 6242 (2) 6248 (3) 6241 (4) 6243

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

11. खाली दिलेल्या समीकरणांमध्ये + व ÷ ही चिन्हे तसेच 2 आणि 4 ह्या संख्यांची अदलाबदल केली तर कोणते समीकरण बरोबर येईल ?

(1) $2 + 4 \div 3 = 3$ (2) $4 + 2 \div 6 = 1.5$ (3) $4 \div 2 + 3 = 2$ (4) $2 + 4 \div 6 = 8$

In the given equations if the signs + and ÷ as well as numbers 2 and 4 are interchanged, then which of the following equations would be correct ?

(1) $2 + 4 \div 3 = 3$ (2) $4 + 2 \div 6 = 1.5$ (3) $4 \div 2 + 3 = 2$ (4) $2 + 4 \div 6 = 8$

12. खालीलपैकी कोणत्या पर्यायातील संख्या उतरत्या क्रमाने आहेत ?

(1) $\sqrt[4]{6}, \sqrt[6]{5}, \sqrt[3]{2}$ (2) $\sqrt[6]{5}, \sqrt[4]{6}, \sqrt[3]{2}$

(3) $\sqrt[4]{6}, \sqrt[3]{2}, \sqrt[6]{5}$ (4) $\sqrt[6]{5}, \sqrt[3]{2}, \sqrt[4]{6}$

In which of the following alternatives the numbers are in the descending order ?

(1) $\sqrt[4]{6}, \sqrt[6]{5}, \sqrt[3]{2}$ (2) $\sqrt[6]{5}, \sqrt[4]{6}, \sqrt[3]{2}$

(3) $\sqrt[4]{6}, \sqrt[3]{2}, \sqrt[6]{5}$ (4) $\sqrt[6]{5}, \sqrt[3]{2}, \sqrt[4]{6}$

13. $5^m \div 5^{-3} = 5^5$ या समीकरणामधील m ची किंमत काढा.

(1) 2 (2) 3 (3) 5 (4) 8

Find the value of m in the equation $5^m \div 5^{-3} = 5^5$

(1) 2 (2) 3 (3) 5 (4) 8

14. $(x^2 + 3x)(x - 3)x$ आणि $x^2(x^3 - 27)$ चा ल.सा.वि. ________ आहे.

(1) $x^2(x + 3)(x - 3)$ (2) $x(x - 3)(x^3 - 27)$

(3) $x^2(x^2 - 9)(x^2 + 3x + 9)$ (4) $x(x - 3)(x^2 - 3x + 9)$

L.C.M. of $(x^2 + 3x)(x - 3)x$ and $x^2(x^3 - 27)$ is ________

(1) $x^2(x + 3)(x - 3)$ (2) $x(x - 3)(x^3 - 27)$

(3) $x^2(x^2 - 9)(x^2 + 3x + 9)$ (4) $x(x - 3)(x^2 - 3x + 9)$

15. एका समाजसेवी संघटनेने 43.7 किलो तांदूळ 12 रु. प्रती किलो ह्या दराने विकत घेतला. त्यांनी तो 152 गरीब लोकांमध्ये समप्रमाणात वाटला. तर प्रत्येक व्यक्तीला मिळालेल्या तांदूळाची किंमत किती ?

(1) 30.40 रु. (2) 3.45 रु. (3) 12.60 रु. (4) 16.80 रु.

A social service group bought 43.7 kg. of rice at Rs. 12 per kg and distributed it equally among 152 poor people. What is the cost of the rice that each person got ?

(1) Rs. 30.40 (2) Rs. 3.45 (3) Rs. 12.60 (4) Rs. 16.80

16. 280 प्रश्नपत्रिकांच्या गठ्ठ्याची जाडी 3.6 से.मी. आहे. तर 630 प्रश्नपत्रिकाच्या गठ्ठ्याची जाडी किती ?

(1) 8.0 से.मी. (2) 8.1 से.मी.
(3) 7.8 से.मी. (4) 7.5 से.मी.

A stack of 280 question papers has 3.6 cms thickness. How much thick would the stack be of 630 question papers ?

(1) 8.0 cm (2) 8.1 cm
(3) 7.8 cm (4) 7.5 cm

---

17. जर $484 \times 144 = 69696$, तर $\sqrt{\frac{69.696}{14.4}} = ?$

(1) 2.2 (2) 2.22 (3) 4.84 (4) 48.4

If $484 \times 144 = 69696$, then $\sqrt{\frac{69.696}{14.4}} = ?$

(1) 2.2 (2) 2.22 (3) 4.84 (4) 48.4

---

18. जतिनने 1,570 रु. वाचविले. सविताने जतिनपेक्षा 1,936 रु. जास्त वाचविले. तर त्यांनी एकूण किती रुपये वाचविले ?

(1) 3506 (2) 5076 (3) 4567 (4) 8576

Jatin saved Rs. 1,570. Savita saved Rs. 1,936 more than Jatin. How much did they save all together ?

(1) 3506 (2) 5076 (3) 4567 (4) 8576

---

19. एका संख्येला 8 ने गुणले असता त्याच्या येणाऱ्या उत्तरामध्ये जर 99 मिळविले तर अंतिम उत्तर 171 येते. तर ती संख्या कोणती ?

(1) 8 (2) 9 (3) 10 (4) 7

If a number is multiplied by 8 and to the multiplication 99 is added, the answer is 171. What is the original number ?

(1) 8 (2) 9 (3) 10 (4) 7

---

20. संतोषने रु. 2.75 प्रती समोसा प्रमाणे 50 समोसे खरेदी केले जर त्याने त्याऐवजी 68.75 प्रती किलोप्रमाणे मिठाई घेतली असती तर त्याला किती किलो मिठाई मिळाली असती ?

(1) $\frac{1}{2}$ kg (2) 1 kg (3) $1\frac{1}{2}$ kg (4) 2 kg

Santosh bought 50 Samosas at the rate of Rs. 2.75 per Samosa. Instead had be brought sweets at the rate of 68.75 Rs. per kg. How much of sweets could he have bought ?

(1) $\frac{1}{2}$ kg (2) 1 kg (3) $1\frac{1}{2}$ kg (4) 2 kg

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

21. वातावरणाचा किती भाग नत्रवायु व्यापतो ?

(1) $\frac{1}{3}$ (2) $\frac{1}{2}$ (3) $\frac{3}{4}$ (4) $\frac{4}{5}$

How much of atmosphere is formed of Nitrogen ?

(1) $\frac{1}{3}$ (2) $\frac{1}{2}$ (3) $\frac{3}{4}$ (4) $\frac{4}{5}$

---

22. 'सेंद्रीय शेती' प्रकारात, खालीलपैकी काय अपेक्षित नाही ?

(1) जनावरांच्या मल-मूत्रांचा वापर
(2) वनस्पतीजन्य किटकनाशकांचा वापर
(3) रासायनिक खत व किटकनाशकांचा वापर
(4) वरीलपैकी काहीही नाही

Which of the following is not expected in 'Organic farming' ?

(1) Use of animal excreta
(2) Use of botanical insecticides
(3) Use of chemical fertilizers and insecticides
(4) None of the above

---

23. ______________ विषाणूच्या संसर्गाने एड्स होतो.

(1) ह्युमन इम्युनो डेफिसियन्सी व्हायरस (2) ह्युमन इनिसिएटीव्ह डेफिसियन्सी व्हायरस
(3) ह्युमन इम्युनो डेंजरस व्हायरस (4) यापैकी नाही

Infection by the ___________ causes AIDS.

(1) Human immuno-deficiency virus (2) Human initiative deficiency virus
(3) Human immuno-dangerous virus (4) None of the above

---

24. आम्ल पर्जन्यासाठी खालीलपैकी कोणता घटक जबाबदार आहे ?

(1) CO_2 (2) CH_4 (3) H_2S (4) NO_2 आणि SO_2

Which factor is responsible for Acid rain ?

(1) CO_2 (2) CH_4 (3) H_2S (4) NO_2 and SO_2

---

25. पृथ्वीवर अस्तित्वात असलेल्या सजीवांमधील विविधता म्हणजे ______________

(1) जैवविविधता (2) जीवशास्त्र
(3) जैव तंत्रज्ञान (4) जैव रसायनशास्त्र

The variety that we see in the living things that exists on the earth is called __________

(1) Bio-diversity (2) Biology
(3) Biotechnology (4) Biochemistry

26. हायड्रोजन या मूलद्रव्याचे वैशिष्ट्य कोणते ?

(1) हायड्रोजनच्या अणूच्या केंद्रकात न्युट्रॉन असतो

(2) हायड्रोजनच्या अणूच्या केंद्रकात न्युट्रॉन नसतो

(3) हायड्रोजनच्या केंद्रकात एकही प्रोटॉन नसतो

(4) हायड्रोजनच्या केंद्रकाभोवती परिभ्रमण करणारे दोन इलेक्ट्रॉन असतात

What is the characteristic property of the hydrogen element ?

(1) The nucleus of hydrogen contains neutron

(2) The nucleus of hydrogen doesnot contain neutron

(3) The nucleus of hydrogen does not contain proton

(4) Two electrons are revolving round the nucleus of hydrogen

---

27. गारव्यासाठी रेफ्रीजरंट म्हणून काय वापरतात ?

(1) फ्रेऑन (2) अमोनिया

(3) वरील दोन्ही (4) वरीलपैकी काहीच नाही

What is used as refrigerant ?

(1) Freon (2) Ammonia

(3) Both the above (4) None of the above

---

28. प्रत्येकी 16 Ω रोध असणारे चार रोधित्रांची समांतर जोडणी केली. अशा प्रकारच्या चार रोधिकांची एकसरी संयोगी जोडणी केल्यास एकूण परिणामी रोध किती ?

(1) 2Ω (2) 4Ω (3) 8Ω (4) 16Ω

Four resistances of 16Ω each are connected in parallel. Four such combinations are connected in series. What is the total resultant resistance ?

(1) 2Ω (2) 4Ω (3) 8Ω (4) 16Ω

---

29. आहारातील ऊर्जेचे प्रमुख स्रोत कोणते ?

(1) प्रथिने (2) कर्बोदके

(3) मेद (4) जीवनसत्त्वे

What is the main source of energy in our diet ?

(1) Proteins (2) Carbohydrates

(3) Fats (4) Vitamins

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

30. जीवनसत्त्वे अ, ब, क, के आणि त्यांच्या अभावामुळे होणारे रोग, याबाबत योग्य जोड्या निवडा.

(1) अ – रातआंधळेपणा, ब – बेरीबेरी
क – रक्तस्त्राव, के – स्कर्व्ही

(2) अ – रातआंधळेपणा, ब – स्कर्व्ही
क – बेरीबेरी, के – रक्तस्त्राव

(3) अ – रातआंधळेपणा, ब – बेरीबेरी
क – स्कर्व्ही, के – रक्तस्त्राव

(4) अ – रातआंधळेपणा, ब – स्कर्व्ही
क – रक्तस्त्राव, के – बेरीबेरी

Choose the alternative giving Vitamins with their correct deficiency diseases

(1) A – nightblindness B – beriberi
C – haemorrhage K – scurvy

(2) A – nightblindness B – scurvy
C – beriberi K – haemorrhage

(3) A – nightblindness B – beriberi
C – scurvy K – haemorrhage

(4) A – nightblindness B – scurvy
C – haemorrhage K – beriberi

---

31. ____________ या पदार्थाच्या बाबतीत विद्युत धारा व विभवांतर यांचा जर आलेख काढला तर तो सरळरेषीय येत नाही व रोधाचे मूल्य स्थिर राहत नाही.

(1) थर्मिस्टर (2) तांबे (3) ॲल्युमिनिअम (4) चांदी

For ____________ the graph of current and voltage is not a straight line and value of resistance is not constant.

(1) Thermistor (2) Copper (3) Aluminium (4) Silver

---

32. ____________ हरित गृह वायु आहेत.

(1) CH_4 व C_2H_6 (2) CH_4 व CO_2

(3) CO_2 व C_2H_6 (4) C_2H_6 व N_2O

Green house gases are

(1) CH_4 and C_2H_6 (2) CH_4 and CO_2

(3) CO_2 and C_2H_6 (4) C_2H_6 and N_2O

33. 20 ग्रॅम बर्फास 1600 कॅलरी उष्णता दिल्यास त्याचे अंतिम तापमान किती होईल ?

(1) 0°C (2) 10°C (3) 20°C (4) 5°C

What will be the final temperature if 1600 cal of heat is given to an ice block of mass 20 grams ?

(1) 0°C (2) 10°C (3) 20°C (4) 5°C

---

34. सौर कुकर पेटीच्या आतील भागास काळा रंग दिलेला असतो, कारण काळ्या रंगाचे आवरण ________

(1) त्यावर पडणाऱ्या उष्मा प्रारणाला बाहेर सोडते

(2) त्यावर पडणाऱ्या उष्मा प्रारणाला परावर्तित करते

(3) त्यावर पडणाऱ्या उष्मा प्रारणाला अमान्य करते

(4) त्यावर पडणाऱ्या उष्मा प्रारणाला शोषून घेते

The inner surface of the solar cooker box is painted black, because the black surface ____________

(1) emits the incident heat radiation

(2) reflects the incident heat radiation

(3) refuses the incident heat radiation

(4) absorbs the incident heat radiation

---

35. व्हर्नियर कैवारच्या व्हर्नियर स्केल वर 25 खुणा असून मुख्य मापणपट्टीवरील लघुत्तम अंतर 1 मी. मी. आहे म्हणून व्हर्नियर कैवारचे लघुत्तम माप किती मी. मी. येईल ?

(1) 0.25 (2) 0.04 (3) 2.5 (4) 1.25

On Vernier scale of Vernier calliper there are 25 lines and on main scale smallest division is 1 mm then least count of Vernier calliper is

(1) 0.25 (2) 0.04 (3) 2.5 (4) 1.25

---

36. केक आणि पाव हलके व सछिद्र बनविण्यासाठी __________ चा उपयोग करतात.

(1) सोडिअम कार्बोनेट (2) सोडिअम बायकार्बोनेट

(3) कॅल्शीअम कार्बोनेट (4) ब्लीचिंग पावडर

________ is used in the preparation of cakes and bread to make them light and spongy.

(1) Sodium carbonate (2) Sodium bicarbonate

(3) Calcium carbonate (4) Bleaching powder

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

37. मूलद्रव्याचा अणु हा विद्युतदृष्ट्या कसा असतो ?

(1) ऋणप्रभारित (2) उदासीन

(3) धनप्रभारित (4) प्रवाही

An atom of element is electrically

(1) Negatively charged (2) Neutral

(3) Positively charged (4) Conductor

---

38. कवक पेशीची पेशीभित्तीका कोणत्या जटील शर्करेपासून बनलेली आहे ?

(1) सेल्युलोज (2) ग्लुकोज

(3) सुक्रोज (4) कायटिन

Cell wall of fungi is made up of tough and complex sugars called

(1) Cellulose (2) Glucose

(3) Sucrose (4) Chitin

---

39. खालीलपैकी कोणत्या रोगाची लागण दूषित अन्न किंवा दूषित पाणी ग्रहण केल्याने होते ?

(1) टायफॉईड (2) क्षय

(3) रॅबीज (4) पोलिओ

Which disease is contacted by ingestion of contaminated food or water ?

(1) Typhoid (2) Tuberculosis

(3) Rabies (4) Polio

---

40. खालीलपैकी उडणारा सस्तन प्राणी कोणता ?

(1) पोपट (2) वटवाघूळ (3) घुबड (4) घार

Which of the following is a flying mammal ?

(1) Parrot (2) Bat (3) Owl (4) Kite

---

41. इ. स. 1857 च्या उठावाचे वैशिष्ट्य म्हणजे ________________ ऐक्य होय.

(1) हिंदु-मुस्लिम (2) मराठा–शिख

(3) इंग्लिश–मुस्लिम (4) इंग्लिश–मराठा

The 'Revolt of 1857 A.D.' prominently revealed ______________ unity.

(1) Hindu-Muslim (2) Maratha-Shikh

(3) English-Muslim (4) English-Maratha

42. इ. स. 1857 च्या उठावाचे तात्कालिक कारण होते ________

(1) गाईची व डुक्कराची चरबी लावलेल्या काडतुसांचा उपयोग

(2) अनेक संस्थाने खालसा करणे

(3) ख्रिश्चन धर्म प्रसार करणे

(4) पदव्या, वतने आणि पेन्शन रद्द करणे

The immediate cause of the revolt of 1857 was the ____________

(1) Use of cartridges greased with cow fat and pig fat

(2) Annexation of several states

(3) The spread of Christianity

(4) Abolition of titles, vatans and pensions

---

43. इ. स. 1857 च्या उठावानंतर कोणत्या तारखेस भारताची सत्ता इंग्लंडच्या राणीकडे हस्तांतरित करण्यात आली ?

(1) 1 डिसेंबर 1859 (2) 1 डिसेंबर 1858

(3) 1 नोव्हेंबर 1857 (4) 1 नोव्हेंबर 1858

After the revolt of 1857, on which date all the powers of the Indian State were transferred to the Queen of England.

(1) 1st December 1859 (2) 1st December 1858

(3) 1st November 1857 (4) 1st November 1858

---

44. इ. स. 1875 मध्ये ____________ यांनी 'इंडियन लीगची' स्थापना केली.

(1) आनंद मोहन बोस (2) शिशिर कुमार बोस

(3) मनमोहन बोस (4) व्योमेशचंद्र बॅनर्जी

During 1875 ______________ established the 'Indian League'.

(1) Anand Mohan Bose (2) Shishir Kumar Bose

(3) Man Mohan Bose (4) Wyomeshchandra Bannerji

---

45. खालीलपैकी कोणत्या कायद्यात वा योजनेत अस्पृश्यांसाठी स्वतंत्र मतदार संघ तयार करण्याची तरतूद होती ?

(1) माँटेग्यू-चेम्सफोर्ड कायदा (2) रॅम्से-मॅक्डोनाल्ड निवाडा

(3) वेव्हेल योजना (4) 1935 चा सुधारणा कायदा

Separate Electorates for the untouchables were granted by ____________

(1) Montegue-Chemsford Act (2) Ramase-McDonald Award

(3) Wavel Plan (4) Indian Act 1935

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

46. भारतीय राष्ट्रीय कॉंग्रेसचे पहिले अधिवेशन पुण्याऐवजी मुंबईस भरविण्यात आले होते कारण ________

(1) पुणेकरांनी अधिवेशनाला विरोध दर्शविल्यामुळे

(2) मुंबईतील जनतेच्या आग्रहामुळे

(3) पुण्यास आकस्मिकरित्या साथीच्या रोगाचा प्रादुर्भाव झाल्यामुळे

(4) मुंबईला आंतरराष्ट्रीय महत्त्व असल्यामुळे

The first conference of Indian National Congress was shifted from Pune to Mumbai ________

(1) Due to the opposition of the people of Pune

(2) Due to the demand of the people of Mumbai

(3) Due to the outbreak of viral diseases in Pune

(4) Due to the International importance of Mumbai

---

47. पुण्याचे प्लेग कमिशनर रँड यांची 1893 मध्ये ________ याने हत्या केली.

(1) दामोदर हरि चापेकर (2) वासुदेव बळवंत फडके

(3) उस्ताद लहुजी मांग (4) अनंत कान्हेरे

Mr. Rand, the Plague Commissioner of Pune was assassinated in the year 1893 by ________

(1) Damodar Hari Chaphekar (2) Vasudeo Balawant Phadake

(3) Ustad Lahuji Mang (4) Anant Kanhere

---

48. मुस्लिम लीगची स्थापना कोठे झाली ?

(1) ढाका (2) कोलकाता (3) चितगांव (4) मुर्शिदाबाद

Where was the Muslim League founded ?

(1) Dhaka (2) Kolkata (3) Chitagaon (4) Murshidabad

---

49. बंगालची फाळणी कोणत्या गव्हर्नर जनरलने केली ?

(1) लॉर्ड रिपन (2) लॉर्ड डफरीन

(3) लॉर्ड डलहौसी (4) लॉर्ड कर्झन

Which Governor General was responsible for partition of Bengal ?

(1) Lord Rippon (2) Lord Duffrin

(3) Lord Dalhousie (4) Lord Curzon

50. बार्डोलीचा सत्याग्रह ________ यांच्या नेतृत्त्वाखाली झाला.

(1) सरदार पटेल (2) म. गांधी
(3) विनोबा भावे (4) महादेव देसाई

__________ led the Bardoli Satyagraha.

(1) Sardar Patel (2) M. K. Gandhi
(3) Vinoba Bhave (4) Mahadeo Desai

---

51. भारताचे 'पितामह' म्हणून कोणास ओळखले जाते ?

(1) न्यायमूर्ती रानडे (2) फिरोजशहा मेहता
(3) रविंद्रनाथ टागोर (4) दादाभाई नौरोजी

Who is known as the 'Grand Old Man' of India ?

(1) Justice Ranade (2) Ferozshah Mehata
(3) Rabindranath Tagore (4) Dadabhai Nauroji

---

52. महाराष्ट्रातील आद्य क्रान्तिकारक कोण होते ?

(1) राजाराम मोहन रॉय (2) दादाभाई नौरोजी
(3) वि. दा. सावरकर (4) वासुदेव बळवंत फडके

From among the following who was the earliest revolutionary in Maharashtra ?

(1) Raja Ram Mohan Rai (2) Dadabhai Nouroji
(3) V. D. Savarkar (4) Vasudeo Balwant Phadake

---

53. महाराष्ट्रात होमरूल लीगची चळवळ ________ यांनी सुरु केली.

(1) महात्मा गांधी (2) महात्मा फुले
(3) पंडित नेहरु (4) लोकमान्य टिळक

__________ was the founder of Home Rule movement in Maharashtra.

(1) Mahatma Gandhi (2) Mahatma Phule
(3) Pandit Nehru (4) Lokmanya Tilak

---

54. इ. स. 1911 मध्ये बंगालची फाळणी रद्द झाल्याची घोषणा ________ याने केली.

(1) लॉर्ड कर्झन (2) पंचम जॉर्ज
(3) इंग्लंड सरकार (4) ब्रिटीश पार्लमेंट

The declaration of cancellation of the partition of Bengal in 1911 was done by ________

(1) Lord Curzon (2) V Georje
(3) Govt. of England (4) British Parliament

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

55. खालीलपैकी स्वराज्य पक्षाचे संस्थापक सदस्य कोण होते ?

(1) महात्मा गांधी
(2) लोकमान्य टिळक
(3) चित्तरंजन दास
(4) न्यायमूर्ती रानडे

From among the following who was the founder member of the Swaraj Party ?

(1) Mahatma Gandhi
(2) Lokmanya Tilak
(3) Chitaranjan Das
(4) Justice Ranade

---

56. स्वराज्य पक्षाचे ध्येय काय होते ?

(1) परकीय वस्तुवर बहिष्कार टाकणे
(2) भारतीय उद्योगांना पाठिंबा देणे
(3) ब्रिटिश साम्राज्यान्तर्गत स्वराज्य
(4) असहकार चळवळ सुरु करणे

What was the aim of the 'Swaraj Party' ?

(1) Boycott the foreign goods
(2) Support the Indian Industries
(3) Dominion status
(4) Non co-operation movement

---

57. भारताचे गव्हर्नर जनरल केंव्हापासून व्हॉईसरॉय म्हणून ओळखले जाऊ लागले ?

(1) इ. स. 1855 (2) इ. स. 1856 (3) इ.स. 1857 (4) इ. स. 1858

Since when was the Governor General of India known as the Vice-roy of India ?

(1) 1855 A. D. (2) 1856 A. D. (3) 1857 A. D. (4) 1858 A. D.

---

58. चंद्रशेखर आझादांच्या नेतृत्त्वाखाली सरदार भगतसिंगांनी 1928 मध्ये कोणती संघटना स्थापन केली ?

(1) नवजीवन सैनिक संघ
(2) गदर
(3) हिंदुस्थान सोशॅलीस्ट रिपब्लिकन असोसिएशन
(4) नवभारत

Under the leadership of Chandrashekar Azad, which organisation was established by Sardar Bhagat Singh during 1928 ?

(1) Nawajeewan Sainik Sangh
(2) Gadar
(3) Hindustan Socialist Republican Association
(4) Navabharat

---

59. बॉम्बे-ठाणे रेल्वे कोणत्या वर्षी सुरु झाली ?

(1) 1852 (2) 1853 (3) 1854 (4) 1855

In which year were Bombay and Thane connected by rail ?

(1) 1852 (2) 1853 (3) 1854 (4) 1855

60. महाराष्ट्रातील सामाजिक, धार्मिक सुधारणा चळवळीतील कोणते प्रसिद्ध सुधारक 'लोकहितवादी' या नावाने ओळखले जात होते ?

(1) ज्योतीबा फुले (2) महादेव गोविंद रानडे
(3) गोपाळ हरि देशमुख (4) गोपाळ गणेश आगरकर

Which social and religious reformer from Maharashtra was popularly known as Lokhitwadi ?

(1) Jyotiba Phule (2) Mahadeo Govind Ranade
(3) Gopal Hari Deshmukh (4) Gopal Ganesh Agarkar

---

61. चंपारण्य सत्याग्रहाचे नेतृत्त्व कोणी केले ?

(1) महात्मा फुले (2) महात्मा गांधी
(3) लोकमान्य टिळक (4) वि. दा. सावरकर

Who led the Champaranya Satyagraha ?

(1) Mahatma Phule (2) Mahatma Gandhi
(3) Lokmanya Tilak (4) V. D. Savarkar

---

62. 'पॉव्हर्टी ॲन्ड अनब्रिटिश रूल इन इंडिया' हा ग्रंथ कोणी लिहिला ?

(1) दादाभाई नौरोजी (2) लाला लजपतरॉय
(3) वि. दा. सावरकर (4) लोकमान्य टिळक

____________ is the author of the book "Poverty and Unbritish Rule in India".

(1) Dadabhai Nauroji (2) Lala Lajpatroy
(3) V. D. Savarkar (4) Lokmanya Tilak

---

63. ब्राह्मो समाजाची स्थापना कोणी केली ?

(1) हेन्री डेरोझिओ (2) महर्षी धोंडो केशव कर्वे
(3) पंडित ईश्वरचंद्र विद्यासागर (4) राजाराम मोहन रॉय

Who founded the Brahmo Samaj ?

(1) Henry-De-ro-Zeo (2) Maharshi Dhondo Keshav Karve
(3) Pandit Ishwarchandra Vidyasagar (4) Raja Ram Mohan Roy

---

64. 'तुम्ही मला रक्त द्या, मी तुम्हाला स्वातंत्र्य देईन' हे कोणी म्हंटले ?

(1) सुभाष चंद्र बोस (2) नारायण गुरु
(3) सुखदेव (4) भगत सिंग

Who said 'You give me blood, I will give you freedom.' ?

(1) Subhash Chandra Bose (2) Narayan Guru
(3) Sukhadeo (4) Bhagat Singh

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

65. गोपाळ गणेश आगरकर यांनी शेक्सपियरच्या कोणत्या नाटकाचे मराठीत रूपांतर केले ?
(1) हॅम्लेट (2) मॅकबेथ
(3) द मर्चंट ऑफ व्हेनिस (4) ज्युलियस सिझर
Which work of Shakespeare was translated into Marathi by Gopal Ganesh Agarkar ?
(1) Hamlet (2) Macbeth
(3) The Merchant of Venice (4) Julius Caesar

66. सत्यशोधक समाजाचे मुखपत्र कोणते होते ?
(1) सुधारक (2) केसरी (3) दीनबंधु (4) प्रभाकर
What was the Mouthpiece of Satyashodhak Samaj ?
(1) Sudharak (2) Kesari (3) Deenabandhu (4) Prabhakar

67. राजर्षि शाहू महाराजांचे उच्च शिक्षण कोठे झाले ?
(1) बडोदा (2) राजकोट (3) जयपूर (4) ग्वाल्हेर
Where did Rajarshi Shahu Maharaj had his higher education ?
(1) Baroda (2) Rajkot (3) Jaipur (4) Gwalior

68. राजर्षि शाहू महाराजांनी 'क्षात्रजगद्गुरु' या पदावर सर्वप्रथम कोणाची नेमणूक केली ?
(1) गंगाधर कांबळे (2) सदाशिव लक्ष्मण पाटील
(3) नारायण भटजी (4) दत्तोबा साळवी
Who was the first to be appointed as 'Kshatrajagadguru' by Rajarshi Shahu Maharaj ?
(1) Gangadhar Kamble (2) Sadashiv Laxman Patil
(3) Narayan Bhatji (4) Dattoba Salvi

69. 'ग्राम प्राथमिक शिक्षण मंडळ' या संस्थेची स्थापना कोणी केली ?
(1) राजर्षि शाहू महाराज (2) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
(3) महात्मा फुले (4) महर्षि कर्वे
Who founded the 'Grama Prathamik Shikshan Mandal' ?
(1) Rajarshi Shahu Maharaj (2) Dr. Babasaheb Ambedkar
(3) Mahatma Phule (4) Maharshi Karve

70. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी मनुस्मृतीचे दहन कोठे केले ?
(1) नाशिक (2) रत्नागिरी (3) महाड (4) मुंबई
Where did Dr. Babasaheb Ambedkar burn "Manusmriti" ?
(1) Nashik (2) Ratnagiri (3) Mahad (4) Mumbai

71. 'पाटील स्कूल' व 'तलाठी स्कूल' ची स्थापना कोणी केली ?
(1) आगरकर (2) टिळक (3) आंबेडकर (4) शाहू महाराज
Who started 'Patil School' and 'Talathi School' ?
(1) Agarkar (2) Tilak (3) Ambedkar (4) Shahu Maharaj

72. महर्षि कर्वेंना महिला विद्यापीठासाठी देणगी कोणी दिली ?
(1) टाटा (2) ठाकरसी (3) अंबानी (4) बिर्ला
Who gave donation to Maharshi Karve for women's university ?
(1) Tata (2) Thakarsi (3) Ambani (4) Birla

73. सुभाषचंद्र बोस यांनी सन् 1923 मध्ये कोणते इंग्रजी दैनिक सुरु केले ?
(1) देहली मेल (2) हिंदुस्थान टाईम्स
(3) फ्री प्रेस जर्नल (4) फॉरवर्ड
Which English daily was started by Subhashchandra Bose in the year 1923 ?
(1) Dehli Mail (2) Hindustan Times
(3) Free Press Journal (4) Forward

74. उषा मेहता यांनी भूमिगत राहून आकाशवाणी केंद्र कोठे चालवले ?
(1) पुणे (2) नागपूर (3) मीरत (4) मुंबई
From where did Usha Mehata run a radio station herself remaining underground ?
(1) Pune (2) Nagpur (3) Mirat (4) Mumbai

75. सविनय कायदेभंग चळवळीच्या वेळी सोलापूरच्या सत्याग्रहात आघाडीवर कोण होते ?
(1) जमीनदार (2) राष्ट्रीय नेते
(3) गिरणी कामगार (4) व्यापारी
Who were in the forefront at Solapur in the Civil Disobedience Movement ?
(1) Zamindar (2) National leaders
(3) Mill workers (4) Traders

76. गो. ग. आगरकरांनी न्यू इंग्लिश स्कूलची स्थापना कोणत्या वर्षी केली ?
(1) इ. स. 1880 (2) इ. स. 1881 (3) इ. स. 1882 (4) इ. स. 1883
When did G. G. Agarkar establish New English School ?
(1) 1880 (2) 1881 (3) 1882 (4) 1883

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

77. शाहू महाराजांनी कोल्हापूरात कोणत्या सुधारणा घडवून आणल्या ?

(1) अस्पृश्यता व जातीभेद निवारण

(2) पडदा पद्धतीस विरोध

(3) बालविवाहास विरोध

(4) सतीच्या चालीस बंदी

What social reforms were brought about by Shahu Maharaj at Kolhapur ?

(1) Abolition of Untouchability and Caste Distinction

(2) Opposed Parda System

(3) Opposed Child Marriages

(4) Banned Sati System

---

78. 'केसरी' आणि 'मराठा' ही वृत्तपत्रे कोणी सुरु केली ?

(1) टिळक आणि आगरकर (2) टिळक आणि चिपळूणकर

(3) चिपळूणकर आणि आगरकर (4) वरीलपैकी कोणीही नाही

Who started the newspapers 'Kesari' and 'Maratha' ?

(1) Tilak and Agarkar (2) Tilak and Chiplunkar

(3) Chiplunkar and Agarkar (4) None of the above

---

79. महात्मा फुले यांनी कोणते पुस्तक लिहिले नाही ?

(1) गुलामगिरी (2) जातींचा उच्छेद

(3) शेतकऱ्यांचा आसूड (4) ब्राह्मणांचे कसब

Which one of the following books is not written by Mahatma Phule ?

(1) Gulamgiri (2) Jatincha Uchhed

(3) Shetkaryancha Asud (4) Brahmananche Kasab

---

80. कोणते डॉ. आंबेडकरांचे वृत्तपत्र नव्हते ?

(1) हरिजन (2) मूकनायक (3) समता (4) प्रबुद्ध भारत

Which newspaper was not launched by Dr. Ambedkar ?

(1) Harijan (2) Mooknayak (3) Samata (4) Prabuddha Bharat

---

81. महाराष्ट्राच्या एकूण क्षेत्रफळापैकी तीन-चतुर्थांश भागात ____________ मृदा आढळते.

(1) गाळाची मृदा (2) रेगुर मृदा (3) वन मृदा (4) जांभी मृदा

About three-fourth portion of Maharashtra, has ____________ soil.

(1) Alluvial (2) Regur (3) Forest soil (4) Lateritic

82. पर्यावरण व वने मंत्रालय तसेच केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळ यांच्या 2009 च्या अहवालानुसार महाराष्ट्रातील सर्वात प्रदूषित शहर कोणते ?

(1) मुंबई (2) ठाणे (3) चंद्रपूर (4) नागपूर

Which is the most polluted city in Maharashtra as per the Ministry of Environment and Forests (MOEF) and Central Pollution Control Board (CPCB) report for the year 2009 ?

(1) Mumbai (2) Thane (3) Chandrapur (4) Nagpur

83. भारताच्या ग्रामीण आर्थिक विकासात सर्वात मोठा अडथळा कोणता आहे ?

(1) भांडवल कमतरता (2) नियोजनाचा अभाव
(3) भ्रष्टाचार (4) शिक्षणाचा अभाव

What is the major obstacle in rural economic development of India ?

(1) Shortage of capital (2) Lack of planning
(3) Corruption (4) Lack of education

84. भारतीय प्रमाणवेळ कोणत्या रेखावृत्तावर निश्चित केली गेली आहे ?

(1) 82° 30′ पश्चिम (2) 28° 30′ पूर्व (3) 82° 30′ पूर्व (4) 28° 30′ पश्चिम

Which longitude determines Indian standard time ?

(1) 82° 30′ west (2) 28° 30′ east (3) 82° 30′ east (4) 28° 30′ west

85. टाटा आयर्न अ‍ॅण्ड स्टील कंपनी (जमशेटपूर) कोणत्या नदीवर आहे ?

(1) सुवर्णरेखा (2) गंगा (3) नर्मदा (4) ब्राह्मणी

On the banks of which river Tata Iron and Steel Company (Jamshetpur) is located ?

(1) Suvarnarekha (2) Ganges (3) Narmada (4) Brahmni

86. ऑपरेशन फ्लड प्रोग्रॅम कशा संबधी आहे ?

(1) पूरनियंत्रण
(2) पूरव्यवस्थापन
(3) वाढीव दूध उत्पादन व संकलन
(4) वाढीव अन्न उत्पादन

What is Operation Flood Programme related to ?

(1) Flood control
(2) Flood management
(3) Increasing milk production and procurement
(4) Increasing food production

87. दक्षिण मध्य रेल्वेचे मुख्यालय कोठे आहे ?
(1) मुंबई (2) सिकंदराबाद
(3) गोहाती (4) गोरखपूर
Where does the South Central Railway have its headquarters ?
(1) Mumbai (2) Secunderabad
(3) Gauhati (4) Gorakhpur

88. महाराष्ट्राच्या पूर्व–पश्चिम विस्तारापेक्षा दक्षिणोत्तर विस्तार ________
(1) कमी आहे (2) जास्त आहे (3) तेवढाच आहे (4) वेगळा आहे
North-South extent of Maharashtra is ________ its east-west extent.
(1) Less than (2) More than (3) Same as (4) Different from

89. रेगुर मृदा ही खालीलपैकी कोणत्या प्रदेशात मोठ्या प्रमाणावर आढळते ?
(1) दख्खनचा पठारी प्रदेश (2) कोकणातील डोंगराळ प्रदेश
(3) कोकण किनार पट्टीची चिंचोळी मैदाने (4) भामरागडचा डोंगरी प्रदेश
In which of the following regions, regur soil is observed on a large scale ?
(1) Deccan Plateau region (2) Konkan hills
(3) Narrow coastal strip of Konkan (4) Bhamaragad hills

90. महाराष्ट्रात नारळाच्या बागा प्रामुख्याने कोणत्या भागात आढळतात ?
(1) ईशान्य भागात (2) पश्चिम भागात
(3) आग्नेय भागात (4) मध्य भागात
Where are the majority of the coconut gardens seen in Maharashtra ?
(1) North-Eastern part (2) Western part
(3) South-Eastern part (4) Central part

91. महाराष्ट्र पठाराची निर्मिती कशाने झाली ?
(1) भूप्रक्षोभ (2) संचयन (3) भूकंप (4) भ्रंशमूलक उद्रेक
What does Maharashtra Plateau owes its origin to ?
(1) Diastrophism (2) Deposition (3) Earthquake (4) Fissure erruption

92. खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यात खनिजसंपत्ती विपुल आहे ?
(1) पुणे (2) चंद्रपूर (3) बीड (4) सोलापूर
Which of the following districts has abundant mineral resources ?
(1) Pune (2) Chandrapur (3) Beed (4) Solapur

93. महाराष्ट्रात खालीलपैकी कोणत्या प्रदेशात सर्वात अधिक जैवविविधता आढळते ?

(1) पश्चिमघाट (2) सातपुडारांगा (3) मेळघाट प्रदेश (4) चिखलदरा टेकड्या

Which of the following regions of Maharashtra has maximum biodiversity ?

(1) Western Ghats (2) Satpuda range (3) Melghat region (4) Chikhaldara hills

---

94. भारतामध्ये पवनऊर्जा क्षेत्रात खालीलपैकी अग्रेसर राज्य कोणते ?

(1) गुजरात (2) महाराष्ट्र (3) ओरिसा (4) तामिळनाडु

Which of the following states is a pioneer in wind energy generation in India ?

(1) Gujarat (2) Maharashtra (3) Orissa (4) Tamil Nadu

---

95. महाराष्ट्रातील लागवडीखालील जमिनीच्या किती टक्के क्षेत्र ठिबक सिंचना खाली आहे ?

(1) 35% (2) 80% (3) 40% (4) 60%

What percent of cultivated area is under drip irrigation in Maharashtra ?

(1) 35% (2) 80% (3) 40% (4) 60%

---

96. पशु, प्राणी व वनस्पती या सर्वांचे रक्षण करण्यासाठी संसदेने केंव्हा वन्यजीव संरक्षण कायदा संमत केला ?

(1) 1970 (2) 1974 (3) 1972 (4) 1980

When was the Wild Life Protection Act passed by the Parliament for protection of wild-life and natural vegetation ?

(1) 1970 (2) 1974 (3) 1972 (4) 1980

---

97. सह्याद्रीच्या पूर्वेकडील प्रदेश काय म्हणून ओळखला जातो ?

(1) अति पर्जन्याचा प्रदेश (2) ओल्या दुष्काळाचा प्रदेश

(3) पर्जन्य छायेचा प्रदेश (4) तराई

How is the region to the east of Sahyadris described as ?

(1) Very heavy rainfall (2) Wet drought

(3) Rain shadow (4) Terai

---

98. कोणती नदी अरबी समुद्राला मिळते ?

(1) तापी (2) कावेरी (3) महानदी (4) कृष्णा

Which river joins the Arabian Sea ?

(1) Tapi (2) Kaveri (3) Mahanadi (4) Krishna

---

99. कोणती नदी पश्चिम वाहिनी नाही ?

(1) उल्हास (2) वैतरणा (3) कुंडलिका (4) वरील कोणतीही नाही

Which is not a west flowing river ?

(1) Ulhas (2) Waitarna (3) Kundalika (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

100. खालीलपैकी कोणते वैशिष्ट्य चतुर्थक व्यवसायांना लागू पडते ?

(1) निसर्गावर अवलंबून

(2) विनिमय

(3) संशोधन व विकास यावर अवलंबून

(4) पदार्थांवरील प्रक्रिया

Which of the following is the feature of quaternary activities ?

(1) Dependence on nature

(2) Exchange

(3) Based on research and development

(4) Processing of material

101. महाराष्ट्रात कापूस उत्पादनासाठी कोणता विभाग अग्रेसर आहे ?

(1) पश्चिम महाराष्ट्र
(2) विदर्भ आणि मराठवाडा
(3) कोकण
(4) उत्तर महाराष्ट्र

Which region produces maximum cotton in Maharashtra ?

(1) The Western Maharashtra
(2) Vidarbha and Marathwada
(3) Kokan
(4) The North Maharashtra

102. महाराष्ट्रातील दगडी कोळशाचा प्रामुख्याने कशासाठी वापर केला जातो ?

(1) औष्णिक विद्युत ऊर्जा
(2) आण्विक ऊर्जा
(3) जल विद्युत ऊर्जा
(4) यापैकी नाही

What is coal in Maharashtra prominently used for ?

(1) Thermal power
(2) Atomic power
(3) Hydro power
(4) None of the above

103. औद्योगिक विकासाशी संबंधित कोणती संस्था नाही ?

(1) सिकॉम
(2) महाराष्ट्र राज्य वित्तीय महामंडळ
(3) वरील दोन्ही
(4) वरील कोणतीही नाही

Which Institution is not related with industrial development ?

(1) SICOM
(2) MSFC
(3) Both the above
(4) None of the above

104. 1941-1961 अशी 20 वर्षांची रस्ते बांधणी योजना स्वातंत्र्यापूर्वी ठरविण्यात आली. त्या योजनेचे नाव काय होते ?

(1) 'मुंबई योजना' (2) 'नागपूर योजना'

(3) 'पुणे योजना' (4) 'मुंबई-पुणे योजना'

A 20 year road construction scheme was planned in the pre-independence period from 1941 – 1961. What was the name of the scheme ?

(1) 'Mumbai Scheme' (2) 'Nagpur Scheme'

(3) 'Pune Scheme' (4) 'Mumbai-Pune Scheme'

---

105. सन् 2011 च्या लोकसंख्या जनगणनेनुसार महाराष्ट्रात साक्षरतेची टक्केवारी काय आहे ?

(1) 47.80% (2) 74.30% (3) 82.91% (4) 79.81%

What is the literacy percentage in Maharashtra as per 2011 census report ?

(1) 47.80% (2) 74.30% (3) 82.91% (4) 79.81%

---

106. महाराष्ट्रात लिंगगुणोत्तर कोणत्या जिल्ह्यात सर्वात कमी आहे ?

(1) बीड (2) कोल्हापूर (3) उस्मानाबाद (4) जालना

Which district of Maharashtra has the least females per thousand males ?

(1) Beed (2) Kolhapur (3) Usmanabad (4) Jalana

---

107. ग्रामपंचायतीचे दैनंदिन कामासाठी कोण जबाबदार असते ?

(1) सरपंच (2) पोलीस पाटील (3) ग्रामसेवक (4) तलाठी

Who is responsible for the daily work of the Grampanchayat ?

(1) Sarpanch (2) Police Patil (3) Gramsevak (4) Talathi

---

108. भारतीय संविधान हे "भारतीय जनतेच्या इच्छेनुसार असेल" असे कोणी म्हंटले ?

(1) पंडित नेहरु (2) मान्वेंद्रनाथ रॉय

(3) महात्मा गांधी (4) डॉ. आंबेडकर

Who said "The Indian Constitution will be according to the Public Will" ?

(1) Pandit Nehru (2) Manvendranath Roy

(3) Mahatma Gandhi (4) Dr. Ambedkar

---

109. विधिनियमासंबंधीच्या प्रस्तावाला काय म्हणतात ?

(1) ठराव (2) नियम (3) विधेयक (4) मागणी

What is the draft proposal of a law known as ?

(1) Resolution (2) Ordinance (3) Bill (4) Demand

---

110. परराष्ट्र धोरण हा विषय कोणत्या यादीत/सूचित समाविष्ट आहे ?

(1) केंद्रीय (2) राज्य (3) समावर्ती (4) केंद्र व राज्य

In which list are the "Foreign Affairs" ?

(1) Union (2) State (3) Concurrent (4) Center and State

---

111. जिल्हा परिषदेत सर्वात महत्त्वाची समिती कोणती ?

(1) वित्त समिती (2) आरोग्य समिती

(3) स्थायी समिती (4) कृषी समिती

Which is the most important Committee in the Zilla Parishad ?

(1) Finance Committee (2) Health Committee

(3) Standing Committee (4) Agricultural Committee

---

112. राष्ट्रपती लोकसभेकरिता कोणत्या समाजाच्या दोन् सदस्यांची नेमणूक करतात ?

(1) पारसी (2) अनिवासी भारतीय

(3) जैन (4) अँग्लो इंडियन

Two members of which community are nominated to the Lok Sabha by the President ?

(1) Parsi (2) Non-Resident Indian

(3) Jain (4) Anglo-Indian

---

113. मुंबई उच्च न्यायालयाचे खंडपीठ खालीलपैकी कोठे आहे ?

(1) पुणे (2) नागपूर (3) नाशिक (4) ठाणे

Where is a bench of Mumbai High Court located ?

(1) Pune (2) Nagpur (3) Nashik (4) Thane

---

114. भारतातील ग्रामीण स्थानिक शासनसंस्थेला काय म्हणतात ?

(1) ग्राम पंचायत (2) पंचायती राज

(3) जिल्हा परिषद (4) पंचायत समिती

How is the Rural Local Government in India known ?

(1) Gram Panchayat (2) Panchayat Raj

(3) Zilla Parishad (4) Panchayat Samiti

---

115. घटकराज्याचा कार्यकारी प्रमुख कोण असतो ?

(1) राज्यपाल (2) राष्ट्रपती (3) मुख्यमंत्री (4) मुख्य न्यायाधीश

Who is the Chief Executive of a State ?

(1) Governor (2) President (3) Chief Minister (4) Chief Justice

---

116. उच्च न्यायालयातील मुख्य न्यायाधीशांची नेमणूक कोण करतो ?

(1) भारताचे मुख्य न्यायाधीश (2) राज्यपाल
(3) राष्ट्रपती (4) मंत्रिपरिषद

Who appoints the Chief Justice of a High Court ?

(1) Chief Justice of India (2) Governor
(3) President (4) Council of Ministers

---

117. पंचायत समितीचे अंदाजपत्रक कोण मंजूर करते ?

(1) पंचायत समिती (2) राज्यसरकार
(3) विधान परिषद (4) जिल्हा परिषद

Who sanctions the budget of Panchayat Samiti ?

(1) Panchayat Samiti (2) State Government
(3) Legislative Council (4) Zilla Parishad

---

118. भारतात केंद्रीय कॅबिनेटचा अध्यक्ष कोण असतो ?

(1) राष्ट्रपती (2) लोकसभा सभापती
(3) पंतप्रधान (4) वित्त मंत्री

Who presides over the meetings of central cabinet in India ?

(1) President (2) Speaker of Loksabha
(3) Prime Minister (4) Finance Minister

---

119. महाराष्ट्रातील अनुसूचित जाती व जमातींसाठी किती विधानसभा मतदारसंघ राखीव आहेत ?

(1) 52 (2) 53 (3) 54 (4) 51

How many legislative assembly constituencies are reserved for Scheduled Castes and Scheduled Tribes in Maharashtra ?

(1) 52 (2) 53 (3) 54 (4) 51

---

120. भारताचा प्रथम नागरिक कोण असतो ?

(1) पंतप्रधान (2) राज्यपाल (3) राष्ट्रपती (4) मुख्य न्यायाधीश

Who is the first citizen of India ?

(1) Prime Minister (2) Governor (3) President (4) Chief Justice

---

121. संसदेच्या दोन अधिवेशनांमधील अंतर ________ महिन्यांपेक्षा कमी असावे.

(1) दोन (2) तीन (3) चार (4) सहा

The gap between two sessions of Parliament should be less than ________ months.

(1) Two (2) Three (3) Four (4) Six

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

122. जेव्हा ____________ अविश्वास ठराव संमत होतो तेव्हा मंत्रिपरिषद बरखास्त होते.

(1) सामान्य लोकात (2) राज्य सभेत

(3) लोक सभेत (4) संसदेत

The Council of Ministers is said to be dissolved when ____________ passes a non-confidence motion.

(1) The General Public (2) The Rajya Sabha

(3) The Lok Sabha (4) Parliament

---

123. बलवंतराय मेहता कमिटीने शिफारस केलेली पंचायत राज्य व्यवस्था ____________ स्तरीय आहे.

(1) तीन (2) दोन (3) अनेक (4) एक

The Balwantrai Mehta Committee recommended a ____________ tier Panchayat Raj System.

(1) Three (2) Two (3) Multi (4) Single

---

124. महाराष्ट्रात पंचायत राज्याची स्थापना कधी झाली ?

(1) 1 मे 1960 (2) 1 मे 1961 (3) 1 मे 1962 (4) 1 मे 1965

When did the Panchayati Raj System come into force in Maharashtra ?

(1) 1 May 1960 (2) 1 May 1961 (3) 1 May 1962 (4) 1 May 1965

---

125. राज्य सरकारकडून महानगरपालिकेवर कोणाची नेमणूक करतात ?

(1) महापौर (2) आयुक्त

(3) गट विकास अधिकारी (4) जिल्हाधिकारी

Who is appointed by the State Government to the Municipal Corporation ?

(1) Mayor (2) Commissioner

(3) Block Development Officer (4) Collector

---

126. मिनिस्ट्री ऑफ वूमन अँड चाईल्ड डेव्हलपमेंटचे ब्रँड अम्बेसेडर कोण आहेत ?

(1) सलमान खान (2) शाहरूख खान

(3) अमिर खान (4) सैफ अली खान

Who is the brand Ambassador of the Ministry of Women and Child Development ?

(1) Salman Khan (2) Shahrukh Khan

(3) Amir Khan (4) Saif Ali Khan

127. नुकत्याच झालेल्या सर्वेक्षणात मानव विकास निर्देशांकामध्ये महाराष्ट्राचा कितवा क्रमांक लागतो ?

(1) पहिला (2) दुसरा (3) तिसरा (4) चौथा

Where does Maharashtra stand in the recently carried out survey of human development ?

(1) First (2) Second (3) Third (4) Fourth

---

128. भारतामध्ये कोणत्या राज्यात सर्वप्रथम लोकसेवा गॅरंटी अधिनियम 2010 लागू केला गेला ?

(1) कर्नाटक (2) मध्यप्रदेश

(3) हिमाचल प्रदेश (4) उत्तर प्रदेश

Which is the first state to implement the Lokseva Guarantee Act 2010 ?

(1) Karnataka (2) Madhya Pradesh

(3) Himachal Pradesh (4) Uttar Pradesh

---

129. पंतप्रधान ग्रामोद्योग योजना कोणत्या वर्षी सुरु करण्यात आली ?

(1) 1995 – 96 (2) 1998 – 99 (3) 2000 – 01 (4) 2002 – 03

In which year was the 'Prime Minister Gram Udyog' scheme started ?

(1) 1995 – 96 (2) 1998 – 99 (3) 2000 – 01 (4) 2002 – 03

---

130. "अण्णा टीम" मधील कोण पूर्वी शासकीय सेवेत होते ?

(1) अण्णा हजारे व किरण बेदी (2) अण्णा हजारे व केजरीवाल

(3) किरण बेदी व केजरीवाल (4) वरील सर्व

From among the members of Team Anna who were in Govt. Service before ?

(1) Anna Hazare and Kiran Bedi (2) Anna Hazare and Kejriwal

(3) Kiran Bedi and Kejriwal (4) All the above

---

131. कोणता दिवस आंतरराष्ट्रीय खेळ दिवस म्हणून पाळला जातो ?

(1) 21 ऑगस्ट (2) 25 ऑगस्ट (3) 27 ऑगस्ट (4) 29 ऑगस्ट

Which day is celebrated as an International Sports Day ?

(1) 21 Aug. (2) 25 Aug. (3) 27 Aug. (4) 29 Aug.

---

132. सध्या UNO चे अध्यक्ष कोण आहेत ?

(1) नेलसन मंडेला (2) चो-एन-लॉई

(3) बान-की-मोन (4) बराक ओबामा

Who is the present President of the UNO ?

(1) Nelson Mandela (2) Choen-Lie

(3) Baan-ki-Mon (4) Barak Obama

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

133. सध्या लिबियामध्ये अध्यक्षाविरुद्ध विद्रोही लढा कोण देत आहे ?

(1) हुस्नी मुबारक (2) कर्नल गदाफी

(3) महेमूद अब्बास (4) बशरुल असद

Presently who is fighting against the establishment in Libia ?

(1) Husni Mubarak (2) Colonel Gadafi

(3) Mehmood Abbas (4) Basharul Asad

---

134. महाराष्ट्रात एकूण किती जिल्हापरिषदा आहेत ?

(1) 35 (2) 36 (3) 34 (4) 33

How many Zilla Parishads are there in Maharashtra ?

(1) 35 (2) 36 (3) 34 (4) 33

---

135. भारतातील कोणत्या घटकराज्याचे क्षेत्र सर्वात लहान आहे ?

(1) हरियाणा (2) त्रिपुरा (3) सिक्किम (4) गोवा

Which state in India has the smallest area ?

(1) Haryana (2) Tripura (3) Sikkim (4) Goa

---

136. भारताच्या सैन्याचे विद्यमान प्रमुख कोण आहेत ?

(1) जनरल विजय कुमार सिंग (2) जनरल दीपक कपूर

(3) जनरल वीज (4) जनरल जे. जे. सिंग

Who is the present Chief of the Indian Army ?

(1) General Vijay Kumar Singh (2) General Deepak Kapoor

(3) General Veej (4) General J. J. Singh

---

137. जागतिक व्यापार संघटनेचे (WTO) मुख्यालय कोठे आहे ?

(1) जिनिव्हा (2) रोम (3) मनिला (4) लंडन

Where are the headquarters of the World Trade Organization located ?

(1) Geneva (2) Rome (3) Manila (4) London

---

138. भारतात कोणत्या घटकराज्याची स्वतंत्र घटना अस्तित्वात आहे ?

(1) केरळ (2) मेघालय (3) आसाम (4) जम्मू काश्मिर

Which state has a separate Constitution in India ?

(1) Kerala (2) Meghalaya (3) Assam (4) Jammu and Kashmir

139. बिहारच्या मुख्यमंत्री पदी तीन वेळेस कोणाची निवड झाली ?
(1) श्री. लालूप्रसाद यादव (2) श्री. रामविलास पासवान
(3) श्रीमती राबडीदेवी यादव (4) श्री. नितीश कुमार
Who has been elected as the Chief Minister of Bihar three times ?
(1) Mr. Lalu Prasad Yadav (2) Mr. Ram Vilas Paswan
(3) Mrs. Rabadidevi Yadav (4) Mr. Nitish Kumar

140. ऑक्टोबर 2010 मध्ये भारत आणि _________ यांनी नवीन सामाजिक सुरक्षा करारावर सह्या केल्या.
(1) जपान (2) जर्मनी (3) पाकिस्तान (4) दक्षिण कोरिया
India and _________ signed a New Social Security Agreement in Oct. 2010.
(1) Japan (2) Germany (3) Pakistan (4) South Korea

141. ''मानवी हक्क दिन'' हा कोणत्या दिवशी साजरा केला जातो ?
(1) 10 जानेवारी (2) 10 डिसेंबर (3) 10 नोव्हेंबर (4) 11 डिसेंबर
Which day is celebrated as a "Human Rights Day" ?
(1) 10th January (2) 10th December (3) 10th November (4) 11th December

142. स्त्री भृण हत्यासंबंधी कोणत्या महिला खासदाराने चळवळ सुरु केली ?
(1) अंबिका सोनी (2) सुषमा स्वराज (3) सुप्रिया सुळे (4) ममता बॅनर्जी
Which woman Parliamentarian has started a movement against female foeticide ?
(1) Ambika Soni (2) Sushma Swaraj (3) Supriya Suley (4) Mamata Bannerji

143. विधानसभेची किती सदस्य संख्या असू शकते ?
(1) 60-500 (2) 50-300 (3) 40-400 (4) 25-300
How many members can there be in a legislative assembly ?
(1) 60-500 (2) 50-300 (3) 40-400 (4) 25-300

144. युनेस्कोने कोणत्या विद्यापीठास जगातील सर्वात मोठ्या विद्यापीठाचा दर्जा दिला ?
(1) टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ
(2) राहुरी विद्यापीठ
(3) यशवंतराव चव्हाण मुक्त विद्यापीठ
(4) इंदिरा गांधी मुक्त विद्यापीठ
To which University has the UNESCO granted the status of the Largest University of the World ?
(1) Tilak Maharastra University
(2) Rahuri University
(3) Yashwantrao Chavan Open University
(4) Indira Gandhi Open University

145. सन् 2008 चा महाराष्ट्र केसरी कुस्ती किताब कोणी जिंकला ?
(1) चंद्रहार पाटील (2) चंद्रहास पाटील
(3) बाबालाल शेख (4) रविंद्र पाटील
Who won the Maharashtra Kesari Kusti Kitab for 2008 ?
(1) Chandrahar Patil (2) Chandrahas Patil
(3) Babalal Shaikh (4) Ravindra Patil

---

146. विधान परिषदेत सदस्य कोणाकडून निवडले जातात ?
(1) विधानसभेतून व स्थानिक स्वराज्य संस्थाकडून
(2) पदवीधर मतदारसंघातून व शिक्षक मतदार संघातून
(3) वरील 1 व 2
(4) सरळ लोकांकडून मतदानाने
Who elects the members of Legislative Council ?
(1) Leg. Assembly and Local Self Govts.
(2) Graduate constituencies and Teachers constituencies
(3) Both 1 and 2
(4) Directly by the people

---

147. समुद्रावरील पहिला पूल बांद्रे-वरळी सी-लिंक किती किलोमीटर आहे ?
(1) 5.8 (2) 5.7 (3) 5.6 (4) 5.5
How many kilometers is the Bandre-Warali Sea-link, the first of its kind ?
(1) 5.8 (2) 5.7 (3) 5.6 (4) 5.5

---

148. 2010-2011 चा महात्मा गांधी तंटामुक्त गाव पुरस्कार महाराष्ट्रात कोणत्या जिल्ह्याला मिळाला ?
(1) गडचिरोली (2) सातारा (3) नांदेड (4) कोल्हापूर
Which district of Maharastra got the Mahatma Gandhi Tantamukta Village Award of 2010-2011 ?
(1) Gadchiroli (2) Satara (3) Nanded (4) Kolhapur

---

149. लोकसभेच्या सभापती कोण आहेत ?
(1) नजमा हेपतुल्ला (2) मीराकुमार
(3) सुष्मा स्वराज (4) मार्गारेट अल्वा
Who is the present Speaker of the Loksabha ?
(1) Nazama Heptulla (2) Meerakumar
(3) Sushma Swaraj (4) Margaret Alwa

---

150. अण्णा हजारेंनी कशाचा आग्रह धरला आहे ?
(1) लोकपाल कायदा (2) जनलोकपाल कायदा
(3) शिक्षणाचा हक्क (4) सामाजिक न्याय
What is Shri. Anna Hajare insisting on ?
(1) Lokpal Bill (2) Janlokpal Bill
(3) Right to Education (4) Social Justice

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

सूचना – (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या **विशिष्ट** जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार **उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82"** यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत: बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग – 1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. 201. "अंगावर काटा उभा रहाणे" या वाक्यप्रचाराचा अर्थ काय ?

(1) अंग शहारणे
(2) रोमांचित होणे
(3) अतिशय भीति वाटणे
(4) बहरुन येणे

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) अतिशय भीति वाटणे" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. **यास्तव खालीलप्रमाणे प्र. क्र. 201** समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK